

Sy-li spēwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njech ty spēwał
Swěrnje džětał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njech ól khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřeśće.

• Serbske njeđzelske łopjeno. •

Budyšin

6. dezembra 1925

Bauzen

Čištoč a nakład Šmolerjez knihcizisčezetnje a knihatnje sap. družst. s wobm. ruč. w Budyšinje.

Wukhadža kóždu šobotu a plačzi bértlětnje 78 stotych pjenjeřłow.

2. advent.

Rom. 15, 4 13.

Hdnž spēwamy w šwojim adventskim křěrlušču: Wón pschindže k šwětnemu šudu — tnych njepokutnych dla. — Se žohnowanjom k ludu — kiž jeho ducha ma, dha šmy s tutej myšlu w tym, ščtož šu wot stareho čaža kšesčizjenje dali, jako šnamjo wošebje drugej njeđzeli adventa, šo mjenujzy mamy čakač a š opšchihotowáč na pschichod Knješowny niz ženož k hodam, ale tež, šo wón junu pschindže na džen šwojeho wulkeho šudženja, kaž je to šam nam do přědka prašit. A to budže prawy šud, w kotrymž budže džělicž čłowjekow, tnych jenyč k lěwizy k šatamanju, tnych druhich k prawizy k wěčžnemu šbóžnemu žiwjenju. Ščtož je Jan kščenit tam pschi Jordanje pschiwolał tym, kiž k njemu džěchu, šo dyrbja pokutu čžinicž, šo bychu hotowi byli na tón džen teho Knješa, to je napominanje hišče dženšnišeho čaža. Pschetož to je to wažne, šo wěmy, šo dyrbimy junu rachnowanje dawáč wo wščem našchim škutku psched trónom našeho njebjelskeho šudnika. Ale na to jara mało kědžbujemy. To leži na tym, šo hišče nimamy w šebi teho Ducha, kotrehož nam bohacze pošćizja našč Šbóžnik Jesuž Křystuž, a šo hišče nješmy došč pošnali, kažku morjazu móž ma tu w naš hřěch. Šakle, hdnž wěmy, kał wulke je tuto našče hubjeńštwó, šakle, hdnž wěmy, šo móže ženicžy Jesuž nam tu pomhacž, šakle potom šhonimy, kažki bohaty, šbóžny a žohnowany čaž je adventski čaž se šwojim šlubjenjom :Šlaj, twój kral pschindže k tebi prawy a pomoznik. Daj tež nam Bóh lubny Knjes prawe wužiwanje tuteho čaža, to by tež našča nadžija šo dopjelni-

ša. K temu čže tež našč tekst nam pomhacž. Po nim prašimy:

Tón Knjes adventa, tón Knjes ščěrpliwosčže a nadžije čže:

Šo štejmý w jednocže.

Šo štejmý w nadžiji.

1. Šižom leža dolhe lěta šady naš po tym, šo je był kónž wójný. Dolhe lěta mamy nětko hižo měr. Njelicžomna je licžba tnych, kiž šu šo wješelili na tutón měr, a šu mēnili, šo budže nětko knježicž rjana jednota. Kał šu šo myšlili wšchitzy, kiž mējachu tutu myšl. Njepschecželštwó, hidženje knježi tež hišče dženka mjes ludami, a tež našč lud ma kručže došč šhonicž ščěhwki tajkeho njepschecželštwá, a to kaž w politiškim tał w hospodarškim žiwjenju. Wěčmy teje nadžije, šo budže našč lud, kotrehož pučž džěšče a dže hišče psches wulku nušu, šo hromadže namafáč, šo by w rjanej prawej jednocže čžim šterje mohł na šo wšáč čžežku čžežu, kotraž je nam napołożena — a šmy šwědčojó, šo knježi w našchim ludu njepschecželštwó a rostora a rošččěpjenje, šo šebi šteja jenotliwi a žyly ščtanty a worščty napschecžiwó a nočžedža šebi mjes šobu rošymicž. —

Pschecžiwó tajkemu šrudnemu šadžerženju šběhuje šo paršchona teho, kiž pschincž ma. Jesuž Křystuž šteji šřjedža nutškach w tutym šwěčže njeprawdny, a wón dže se šwojim šlubjenjom: Tón měr pschinježu ja wam. Wono je něščo žyly nowe, žuse, ščtož je w nim pschichlo k nam čłowjekam. To je něščo, ščtož pschihadža se šwojim šwětkom s njebjelskeho kraleštwá a čže šebi došč křwět. To je čžinika ščěrpliwosčž Wótza, kiž njehašče našč čłowjekow, kiž štejmý we

njepšhecželstwie pshecziwo Bohu a pshecziwo naschim kóbu-
człowjekam, wostajicź w naschim staženju, na puczu sataman-
stwa, ale pntasche pucz, na kótrymž móžesche nař wujednacź
se kóbu. A wón chyzsche nam dacź jene pschednamjo, jedyn
pschiklad, po kotrymž móhli tež my tu na semi męcz sczerp-
nosć mjes kóbu, so bnychmy mjes kóbu na jene myřlili po
Jesom Khrystu.

Hdyž hladamy na sadzerženje człowjekow mjes kóbu,
dha móhlo ƚo nam sdacź, kaź bnychmy czi prawo měli, kiź sa-
cziknu Jesom Khrysta a praja, so je jeho skutkowanje na se-
mi, jeho předomanje a prózowanje podarmo bylo. A tola,
wina na tym, so je hiščcze tať maľo mēra a jednoty mjes
człowjekami, njeleži na Jesuku Khrystuku, ale tu dyrbimy
pntacź pola nař kamych. Pschetož naschu wolu stajimy do
řriedžiřny nascheho žněho žiwjenja a sadzerženja, hdyž dyr-
bjal wón ƚam, Jesuř Khrystuř, nař wobtnjezić w naschich
myřlach a skutkach. To ƚo sapocźnje hižo w řwjatym řwjasku
a řjednocženřtwie řwójby a doma. Hdyž řkřščimy licźbu man-
dželřtwow, kiź jenož w jenym lēcze ƚo rosřwjajuja, dha ƚo
řtróžimy. Šchto njewē wo řwadže w tať někotrym mandžel-
řtwje. Ale na druhim kóbu ƚo tomu tež njetriebamy dživacź,
hdyž widžimy, so tať husto pobrahuje na prawym řaľožku, kiź
je Jesuř Khrystuř. Kať někotre mandželřtwo njeje nicžo
druhe, hacź lute mandželřtwo řamanje. Móžemy dha ƚo dži-
wacź, so pobrahuje na prawym řjanym mēřje?

Njesnajemy wřchitřny hidženje a řawisć, kotrejš wobřteji-
tej husto mjes řukodami? Šchto hiščcze njeje řhonit we řwo-
jim žiwjenju pschescžehanje, njepšhecželne rudženje a řata-
manje bliřřscheho? Hdyž je tať, tam hiščcze njeřku řřche-
řčijienjo. Řřchescžijienjo, kiź wēdža, kať nusnje trjebaja řami
wodawazu řčerpliwosć Božu, rosřymja tež tu řłowo řawoľa
w naschim tekřce: Tohodla bjeřcze ƚo jedyn po druhim
horje, jaľo tež nař Khrystuř je horje wřať ř Božeř řřwalbje.

A tutón Khrystuř je řaľo na puczu ř nam, tež ř tebi.
Daj jemu pschincź do twojeje wutrobny, so by advent řwjecziť
se řohnowanjom. W jeho mořny řej ř twojim řobuczłowje-
kam w lubosći, ř kotrejš wón tež tebjje lubuje, so by hižo na
tajkej lubosći pōřnacź bylo, so řy ty jedyn ř Khrystuřoweje
wořady, w kotrejš řmēmny tež my řo nadžiřecź junu teje
řmilnosćje, kotrař nam wotewřja wrota ř wēčřnemu žiwjenju.

2. Wono je něřchto řrařne wo nadžiři, wo kotrejš řawoľ
na druhim mēřcze praji: so wona njesahinje. Šchto by bylo
nasche žně žiwjenje bjes nadžiři. A człowjek, kiź je nadžiři
řhubit, tón je wēřcze řam řhubjeny. To pōřnajemy hižo we
naschim řeniřřim prózowanju, w naschim dželu a powoľanju.
Kať wjele nusniřcho trjebamy nadžiři w naschim duchownym
řiwjenju. řawoľ tu pokasuje, kať buchu pōhanjo njeřeni a
dzeržani wot nadžiři, bjes toho, so bnychmy jařnje widželi, kať
mēľa řo tajka nadžiři napořledku dopjelnicź. A řidža řami
řu řtali w nadžiři psches doľhe, doľhe řētřotki, so bnychmy řo
jim dopjelniķe řlubjenja, kotrejš je jim Bōh dať bohacze. Ale
to řrudne bēřche: Hdyž tu bēřche dopjelnjenje, dha řu řami
řebje pschijnjeřli wo řjane pľody tajkeje nadžiři. To pať
mēřesche řwoju pschicžinu w tym, so wjazy njeřtejachu we
wēřje, doľeř wobarachu řwjatemu Duchej Božemu skutkowacź
w řich hordnych, řamopravnnych wutrobach.

Dyrbjalo tež pschi nař tať być? Šřkřščimy řadanie
nascheho tekřta řo mamy řo prózowacź wo jednotu. Njeřa-
my řo myřicź: Tajke prózowanje je něřchto czeřke, a wjele
je toho, řchtoř řo nam pschi tym řtaja do pucza, nutřkach
w nař nascheje wutrobny hordosć a twjerdosć, a wonkach
řwēt se řwojimi řadosćemi. A hacźrunjeř řo prózujemy, kať

bnychmy cžinili po Božeř woli, dha tola dyrbimy řaľo ř řa-
woľom řhonicź a pōřnacź: Šo to dobre, kotrejš chzemy, njeczi-
nimy, ale to řke, kotrejš nochzemy, to my cžinimy. Ale tu nam
řliniczi, a advent nam to pschijnjeķe woķebje ř myřlam, řo
njetriebamy řadwēlowacź; runje, hdyž cžujemy, řo mōž na-
řcha dobyć njemōže, tam budžemy dowjedženi ř nadžiři, kiź
da nam pomhacź, řo bnychmy řřoncžnje tola dobyli. řoknu
nadžiři, tať piřche tu řawoľ řomřřim, chyz řim Bōh dacź.
Tajka pōřna nadžiři pokřlni tež nař, hdyž chze wřcho woľoľo
nař řonz wjacź. Tajka nadžiři wřchaf pokasja nař horje, won
ř tutoho řhubjenřtwja ř wēčřnemu řwēřku, ř řbōžřnemu řiwje-
nju. — A w tajkej nadžiři džemy něřko napřhecziwo řodow-
nemu řwjedženjeř, doľeř wēmny, řo chze wón ř nam pschincź,
kiź je tež nam tón pucz, kiź ř Wōtzej wjedze. To je nascha
wēřta nadžiři, řo je tutón Bōh tež nař powoľať a řo je wón
tež nam dať řwojeho jenicžkeho narodženeho řřyna, řo bnych-
my, hdyž do njeho wēřimy, řřubjeni njebyli, ale to wēčřne
řiwjenje měli. řamjen.

A tola řohnowane hody.

Řnjes Jesuř praji Mat. 10, 34: „Njepomyřlicze řebi,
jaľo bnych ja pschisřhoľ, mēř na řemju pōřlacź! ř anjeřřym
pschisřhoľ, mēř pōřlacź, ale mjecź. Pschetož ja řym pschisřhoľ,
so by řo człowjek řwadžiť se řwojim nanom a džowka se řwo-
jeř maczerju a pschichodna džowka se řwojeř pschichodneř
maczerju.“

Tuto řłowo a řtomu to, řo je jo Jesuř Khrystuř prajiť,
řo husto řabudže, woķebje pať w řodownym cžřku, w řo-
trymž řaľo řmy. „Mēř na řemi!“, tuto řłowo řnaja, hdyž
niř řewaf, tola něřkle w řodownym cžřku, człowjekojjo řo
jeho mořuja, woboři, czi, kiź řu wēřjazy řřchescžijienjo a czi,
kiź jenož řřchescžijienjo řēľaju. A hdyž řo něřk niř mēř, potom
řamřřlenje pola řich wjele wēřjazyřch a pola wřchēřch maľo-
wēřjazyřch. A cžehodla? Tohodla, řo řabnychmy, řo to řēľa: „Mēř
budź na řemi!“ a řo je Jesuř Khrystuř řam řēćřaf tamne
řłowo wo mjecžu a řwadže.

A tola mēř! A byřnjeř mjecź tu, mēř tola pschewinje
mjecź a řnježi.

Ša to tón ras niř něřchto ř nascheho řuda, ale ř dalokeho
řhinsřeho řuda, a to něřchto řodowne! —

Rōž je, nōž pōřneho řřoteho řřkřščcza mēřacžkowneho. We
domje řhinsřeho domorōdneho miřijonara w řřchonghanatang
ředži řama miřijonarowa mandželřka. Wřchitko je cžicho.
Řaodbo řliniczi to kaź řpēwanje. Do durřow řtupiwřři řř-
řchi, řo je to řřchescžijanski řhēřľuřch. A tu widži hižo řpēwa-
řjow: na řamjenjach pschi brijosny řēćřki ředža řhinsřny mľo-
dženzojjo a řpēwaja pod nawjedowanjom bratrow řonřřa
a řimřanga:

„Jako wowřka řesufa
řřym ja jara wjeřeľa;
Wōn, mōj pařřř, řa mnu řřhodži,
Mje na řřrowej pařřwje wodži,
Wōn mje řnaje, lubuje,
Š mojim mjenom mjenuje!“

Hdyž ř melodiju wřřajo wōřtanu, řapocžnu ř nowa, doniř
njemōža řřny řhēřľuřch bjes řmyřřkow řpēwacź. Ša pōľojcžne
njeřřku, to wē miřijonařka, kotrař pschi řwojim domje řejo
pōřľucha.

Šřu řřoncžili. Tu pōřtanje řonřř, řewaf cžichu 14 řēť
řřary mľodženz, a řapocžnje řēćřecź wo řbrahamje a řotu a
řodomje a řomorřje. Bē řim tola wuczeř runje do pōřřdni-
now tule řtawiřnu nadrobne powēdať, a to tať, řo bē ř wul-

kim saczišcjom była na wuczomzow, kaž to kaž to mišijonačka je słowow Gonfuka spósnawa. A tež zyla nózna šroma-
dzisna je pod wliwom tuteje stawisny. Jak oGonfuk se ka-
patymaj wóczkomaj rjetnje: „A hdyž wy so njewobrocziče
a potutu njecznicze, pschindže než na waš Boži hněw!“ mje-
cža wschitzy, tež mužšy a žónske, kiž běchu, wabjeni wot spě-
wa a słowow, s domow pschischi ia pschistupili. Nichtó nje-
praji ničžo pscheczivo krutym a šklostazym słowam młodzen-
za, nichtó jeho nješwari.

Hakle hdyž ku so wschitzy czišchi pošlucharjo sažo do
šwojich domow wrócili, dzetaj bratraj se šwojimi towar-
šchemi domoj. Mišijonačka dže k měru, so džiwajo runje na
tym, so je to Gonfuk był, kotryž je takle rěčal. —

* * *

Gonfuk a Simsang běštaj šynaj kruteho nana, kotryž
bě s ratarjom kaž drušy w Tschonhankangu; prjedy pak bě
dokhe lěta we wutruju był; tam běštaj so šynaj narodžikoj,
tam bě jemu mandželšta a šynomaj macž wumrěła; bě kšče-
sczijanka była, kaž so powědaše. Nan bě sažo woženjeny a
pschirodna macž njebě, runje kaž drje tež nan niz, dopóšna-
ła, šhto je to do žiwjenja a žedjenja w duschi šynow; bě-
štaj wobaj pohanštaj a jeju myšle drje so spokojichu s tym,
šhtož wschědny džen czežow, próžy a džěła wobradzi. Sa
dalsche so lědy starashtaj, šhiba wo to, kaš bšchtaj s wopo-
rami spokojikoj žadanja duchow prjedomnikow.

(Pokracczowanje šcěhuje.)

Ambrosius, Křisostomus, Augustin.

(3. pokracczowanje.)

Augustin běšče maczerje dla domoj do Afriki chyzł pu-
czowacž. Nětk šwoju macž tam w Ostium poškowawšchi so
do Roma wróczi, s nim jeho towaršch Erodus a jeho šyn
Adeodatus. Augustin w Romje pilnje pišasche. „Wo wul-
tosći dusche“ a „Wo šwobodnej woli“, rěčachu tele jeho pře-
nje kšesczijanske spižy. W lónž lěta 388 pak so do Kartha-
gowa a potom bórny do Thagastu poda. Tam mějesche burske
šubleschko, wot nana namrěte, hdyž nětk wo bibliji pišasche,
ju pscheczivo njewěrjazym šakitujo, tež wo wěrnej nabožinje
jene knihi s jeho pjera jednachu. Šmjercž jeho towaršcha
Nebriđija a jeho šyna Adeodata, kiž běšče hakle 16 lět sta-
ry, jeho tehdy jara rudžesche. We wušnacžach je Augustin
wo šwojim młodnym šynu pišal: „Wón někotrych wobštarnych
na rosumje pschetrjehi. Sahe hižo šyn jeho se šwěta wšak a
wěšče wěm jeho pola tebe šhowaneho.“ W l. 391 wot kšě-
žoršeho šastojnika pscheproschenny do Hippo Regius psche-
czahny. Chyzšche w czišomnosći žiwy byčž. Ale biskop tam
jeho sa starscheho (presbýtera) wušwjećzi. Lud bě to žadał,
a Augustin dnybjesche so podwolicz, Božu wolu spósnawšchi.
Wón je tehdy w lišče pišal: „Ničžo njeje czežšche a džěla-
połnišche, hacž šastojništwo biskopa abo diakona, ale pschěd
Bohom tež ničžo krašnišcho hacž hdyž jo šhto dostojnje a Bo-
hu k špodobanju šastawa.“

Tak Augustin w Hippo škutkowacž šapocža. Biskop Va-
lerius jemu šahrodu pschewostaji, hdyž šebi móžesche domcžk
natwaricz a czišowicz wušiwacž. Erodus a Alypius, jeho
pscheczelaž, běštaj so tež do Hippo pschěšndličoj a drušy
hišče so k njemu pschitowaršchichu, wošebje Posidius, kiž
je 40 lět s nim we wulkej lubosći šjednocženy wostal. Šchtož
běšče w Romje wo duschi a wěrnej nabožinje pišal, to nětko
w pilnych předowanjach pošlucharjam sa žiwjenje poškicžowa-
šche. To běchu předowanja po wěrny m evangeliju, wo Jesu-
šownych šbožnych šhwalenjach, wo lišče na Romšich, wo lišče

na Galatskich, wo wěrje a wěrnyušnacžu. Wjele teho tež
jako spižy do šjawnosće wudawasche. Wšchudže bě Augustin
cžescženy.

Tak bě Augustin biskopowa prawa ruka. Valerius so
bojesche, so jemu Augustina bjeru a jeho něhdže sa biskopa po-
wołaja. Tuž proštwu na biskopa w Karthagowje pošla, hacž
šmět Augustin jeho šobubiskop byčž. To Augustin šam nje-
chasche. Mějesche to sa njeprawe. Ale to běšče so hižo hušto
štało, a škóncžnje Augustin biskopej wolu cžinjesch, sažo Bože
wodjenje spósnawšchi.

Niz dokho po tym šemrě biskop Valerius (395), a Augu-
stin bě šam s biskopom. Šswoje jednore žiwjenje pak tež
jako biskop wobšhowa. Sa šhudny so starasche kaž nan. „Ša
šym prošer sa prošerjom a chzu to radny byčž, so bšchče wy
do Božich džěczi škuscheli.“ Předowasche pschězo huščišcho a
s pošnosće ducha. Njebě pak ženje spokojom se šwojej šrěcni-
wosću, dokelž jeho wutrobje dosč njeczinjesch. Mnglesche
drje na Ambrosia, šwojeho wulkeho mišchtra w Mailandže.
W spižu wo kšesczijanskej wuczšbe je pišal: „Chzu tak pře-
dowacž, so šmny, wschitzy so mnu a ja se wschitkimi, w Křy-
štužu žiwi.“ Tu pntnjemy, cžohodla je šebi Luther Augusti-
na a jeho spižy tak jara wažik. Tu je duch Křyštusowny a
duch jeho japošchtołow! A žiwjenje je nowe! Kaž knihi
Křyštoštomušowe, tak šu Augustinowe knihi a spižy móžnje
tomu pomhale, so žiwa wěra w tamnych lěštotkach knježe-
šche a kšesczijanske wošady natwarjesche.

Ale bjes czežšich wojowanjom tež tutón czišchi, pobožny
Augustin byčž nješmědžesch. Pscheczivo Manichejškim, ko-
třiž wěšeho Maněša kaž profetu cžescžachu, haj Křyštuskej
runeho cžinjachu a pohanške wuczšby s kšesczijanskimi šměšcha-
chu, je wjele pišal. Tale „šekta“ bě jara móžna. Žyrkwi
štrach hrožesch. Augustinej ma so žyrkej sa to džakowacž, so
so manichejštwo pschewiny.

Wótrišche běšče wojowanje žyrkwoje pscheczivo Donati-
štam. W tamnych cžahach martrarjo wtajkej cžesczi štejachu,
so po cžahu pschescžěhanja nětki pobožni s dobrej wolu mar-
traršku šmjercž pntachu. Hižo pschi tamnych šrawonnych psche-
scžěhanjach běchu mnošy šmjercž martraršku šami pntali, tak
tež dale po tutym šlym cžahu. Wošebje w Karthagowje bě
biskop Mensurius a po nim Căcilus pscheczivo temu wustu-
pił. Wulka pscheczivna štrona nasta, kotraž Donata sa bisko-
pa poštaji. Šynoda w Arelacže (314) so pscheczivo njemu a
Donatištam, kaž po nim rěčachu wupraji. Tež kšěžor bě psche-
cziwo nim. Křute šakonje pak šku šrej cžinjachu Tak mjeno-
wani „wožazy Křyštusowni“ wšchudže burski lud našchču-
wachu. Kšěžorške wóšsko šběžkarjom šbi. Augustin so prózo-
wasche wo šmětowanje w lubosći. Mnošy biskopojo do mēra
wolichu, ale cžim wótrišcho šašakli wojowachu. Kaške wulke
rosšchčěpjenje to tehdy běšče, widžič s toho, so 279 donati-
šiškich biskopow w lěcže 411 pscheczivo 286 katholicim na di-
šputaziju pschithadža, kotruž bě Augustin kšěžorej proucził.
Augustin a katholicžy dobuchu. Kšěžorški šastupjer jim dobncže
pschizpi. Na to so „Donatismus“ pschi šmjertnym šklostaj-
nju šakasa.

Kak czežko tola je, w žyrkwi, hdyž počnje wulka byčž,
mēr a jenosč šakhowacž. W lěcže 411 nowe pschecziwjenje
nasta. Pelagius wučesch, so cžlowjek je wot špocžatka
šmjertny štworjenny, so wěcžna šmjercž, niz cžahna je hřehow
mšda. Cžlowjek móže bjes hřeha byčž a dnybi so Božeje
hnady hódny wopokasacž. Křyštus bu cžlowjek, so by sa cžlo-
wjeka se šnamjenjom był a s tym jeho wumohł. W Kartha-
gowje so wěšty Coelestius wo šastojništwo presbýtera prózo-

wašče, hwoju pelagistu wěru wusnawšči. Augustin pschecziwo njemu pišasche. Coelstius kaž Pelagius sam so s kraja jahna (418). Tež to bě žórko, s kotrehož je wjele njeměra sa Augustina nastalo.

Tele wojowanja Augustinowe mozy pschetriebachu, jeho wutrobu s czežkej myšlu tyszachu. Tehdy tež k wojnje dóndže. Bandalajo kraj sapuscžichu a psched město Hippo pschicžahnychu (430). Augustinowy kónz pschińdže, hdyž njepscheczel město woblēhasche. Potutne psalmu cžitajo a s wjele křlami komodlo sa hwoj wótzny kraj Augustin w 35. lěče hwojeho biskopstwa wumrě. „Moje křlly hū mi lubosna jědž,“ tač wón rjekny pschi modlitwach, s kotrymiž wón hebi wumóžene žadasche. „Moja lacžnosč mje pschezo bóle pali, hdyž widžu, so moja sbóžnosč so dlěje“, to hū kłowa, na kotrychž styšnosč jeho wumrjecža spósnawamy. Džen 28. žnježa je jeho kmjertny džen.

Wo tutnyh tšjoch wulkich biskopach, wo Ambrosiu, Chrystomu a Augustinu, wožebje wo pschlednichim, dyrbinym tež my w naschich cžakach něšto wjedžecž a so k hwojej zyrkwi we jich duchu dzeržecž krucze! Stejachu na bibliji, sbudžowachu sprawnu pobožnosč, běchu hweri wotrocžny Khrystu hwoi. Ženož jich mnichowstwo bě něšto, sčtož w tamnyh cžakach so hišcže sa blud spósnacž njemóžesche. I.

Zyrkej a stat.

Sakška krajna synoda je w tu khwilu w Drježdžanach shromadžena. Njeje móžno, tu na jara wobmjesowanym rumje nadrobniščo wo jeje džělach rosprawjecž; to najwážnišče čžemy pač tu rosetajecž. Wožebje ma dwaj nadawšaj. To jene sa žylu zyrkej a žylu kraj wulžy wážne a rosšudžaze je dojednanje wo džělenju stata a zyrkwe. K tomu móžemy hižo dženska — 1. dezembra — pschispomnicž, so tuto jednanje njebudže žane dojednanje wo tutej rosšudnej naležnosčzi. Tuto pschińdže, jeli so budža jednanja mjes krajnym konsistorstwom a statom tač daloko. Tu khwilu to hišcže njejkū, dokež ma hišcže wulkostatny hūd w Lipsku wschelake praschenja rosjašnicž a rosrišacž. Hdyž někač móžno, dyrbi k 1. haprleji naležnosč sřadowana hycž, so mohla nowa wustawa, kotraž je hižo wjazny lět hotowa, hwoju płačžiwosč dostacž.

Ta druha wulžy wážna wěž je wožebje sa Hornju Lužicu a sa Sserbow rosrišaza. Se sastupom noweje wustawy sběhnje so dotalna konsistorialna wyschnosč pschi wokriježnym hejtmantwje w Budyščinje, kotraž wschě lužiske wožady sastupowasche, a tute rosdzěla so do superintendenturow, tač je to hewak hižo w Sakškej. Kelko jich to nětk budže, wo to dže, a wo to, hačž nam Sserbam so dopjelni pschezo sažo wospjetowane pschecže, sjednocžicž wschě kerbsko-němske a němsko-kerbske wožady do jeneje superintendentury pod superintendentom, kotryž móže kerbski. Wo tutnym praschenju pišaja nětkle tež wschelake němske nowiny, a hdyž tam cžitasch, tač wožady do němsko-kerbskich a kerbsko-němskich džěla, so džiwasch, n. psch. hdyž Bukezy, tu khwilu drje křjedžisčžo ewangelskich Sserbow, steja pod němsko-kerbskimi. Nohžemy tu saš a aš wopjetowacž, cžehodla tajku kerbsku superintendenturu žadamy; to je zyrkwinym wyschnosčam a tež synodalom sažo a sažo rosetajane a rospišane. Tu njech je hišcže ras wuprajene, so je nasche žadanje tež dženska hišcže, njech tu a tam tež něšto druhe praja, kerbska superintendentura, do kotrejež křuscheja wschě wožady, kotrež maja hišcže porjadne kerbske Bože křlužby. Sa to hū so tež wschě

zyrkwinške pschedstejicžerstwa — a to s němskimi a kerbskimi hōbustawami — hačle psched krotkim wuprajite, sčtož je so na zyrkwinu wyschnosč dale dačo. Myšl, nasche wožady sažo tač rostnyčacž, tač to bohūžel nětkle hū, mjenujžy do Lubijskeje, Budyšskeje a Kamjenicžanskeje superintendentury, tutu myšl mamy sa dospočne njemóžnu; pschetož to je wo wjele hōrje hačž nětkle; a tež tehdy wostanje tole něšto njepschihōdne a tohodla njepschijomne, hdyž ma tute tač rosdzělene wožady duchowny, kiž je kerbskeje rěče móžny, jako sastupowazy superintendenta pod hōbu. — Ale hnadž je synoda, hdyž tole cžitacže, wo tym rosšudžika. Sa žylu žiwjenje a džělo naschich wožadow a sa powšchitkowne dobre je nusne a trěbne sarjadowanje, kotrež nadrobnje džiwa na nasche wožebite wobstejnosče.

Wschelke s bliska a s daloka.

Sserbska předarška konferenza bě so pōndželu 23. nov. w Sserbskim Domje shromadžika k wurjadnemu pschědženju. To bě nusne wschelakich wážnych wězow dla. Dže to nětko wo kerbsku superintendenturu. Synoda je shromadžena a ma wožebje tež jednacž wo nowym sarjadowanju Hornjeje Lužicy a tač wo tym, hačž my Sserbja dostanjemy, sčtož žadamy, kerbsku superintendenturu abo niž. Pschědžyda, knjes farar Domasčka, rosprawjesche wo wěžy; hmy, njech tež je tu a tam hinač křisčecž a cžitacž, psches jene w tym žadanju, so je sa naš Sserbow najpschihōdnishe, wschě wožady, w kotrychž so hišcže porjadnje kerbski předuje, sjednocžicž do superintendentury, kotraž steji pod superintendentom, kotryž móže kerbski. — Druha wážna wěž hū kerbske spěwarške. Esmy tač daloko, so hū přenje khērłusche sa cžisčcžerņu hōtowa a so tam bōrsny dōndu. Esu to khērłusche sa advent a spocžatk zyrkwineho lěta, a to najrjeišche, kotrež hmy namakalt. S tutnymi dyrbi so nowy wudawš sapocžecž; w dotalnych spěwarškich hmy runje na khērłuschach sa advent a spocžatk zyrkwineho lěta jara khudži. Wschelake wážne praschenja so rosšudžichu; wschelake ma so hišcže dorosšudžicž a sarjadowacž. Wěž je wulžy wážna a rosšudna a cžaka so komdžicž nimamy. Hodowna konferenza budže drje so s nowa s tutej wězu saběracž. — Nimo tuteju wážneju naležnosčow saběracžmy so s mnohim druhim. Sa mlōdnyh Sserbow, kotřiž čžedža na bohōšłowstwo studowacž, je krajna zyrkej stipendije wustajika. Tuž njech so wschitžy wo tajke pola hwojeho fararja samołwja; předarška konferenza ma to prawo, namjetowacž. To je s dohom nowy pohōn sa kerbskich staršich a hōlžow, so na studije swěricž. So je to nusne, to drje hmy nětk storo spósnali. Pōbrach na němskich bohōšłowzach je wulki, na kerbskich hišcže wjetšchi, a strach je blisko, so wschě kerbske fary njesmēja wjazny kerbskeho fararja. — Knjes farar Sarjeńk nam sdžěli, so budže kerbska křchescžianska wottorhanska protyka sapocžatk dezembra hotowa. Tuž njech hebi kōždy kerbski dom městacžlo sa nju wobkřhowa, budže tuńšcha hačž němske wottorhanske protyki, něhdže 1 hr.; je tež troschku hinač sestajana a wuhotowana, hačž pschlednja. — 1/2 hodžin skōncžichmy shromadžisnu a njeběchmy hišcže hotowi. Njech hū wschě prōzowanja konferenzy Sserbam k wužitku a k žōhnowanju, Bohu pač k cžesčzi!

Wistowanje.

W. w H. sa 3. advent. — D. w B. sa 4. advent.

Samowity redaktor farar Wyracž w Rožacžkach.